

Jur Deckers

Privacy

Wat mag wel en wat mag niet



De algemene verordening gegevensbescherming AVG





Inhoud

Waar gaan wij het vanmiddag over hebben?

Doelbinding

Rechtsgrond (wettelijke grondslagen)

Rechten van betrokkenen

Dataminimalisatie

Transparantie

Wat doet de Raad van Beheer?

Praktijkvoorbeelden:

- Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond KNLTB
- Bewonersraad Friesland

Conclusie



Waar gaan wij het over hebben?

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt niet zelden als schaamlap gebruikt waar achter men zich verschuilt om maar te voorkomen dat men gegevens moet verstrekken.

Cynophilia denkt dat er veel meer mogelijk is wanneer daarbij de juiste – in de AVG aangegeven – weg wordt bewandeld.

4

Zeker voor rasverenigingen en fokkers is hier dus winst te behalen.

wetgeving

de Wet persoonsregistraties (28 december 1988) was een Nederlandse wet die regels stelde aan het gebruik van persoonsgegevens die door een bedrijf of instelling voor een bepaald doel werden verzameld.

De Wet bescherming persoonsgegevens (1 september 2001) gaf regels ter bescherming van de privacy van burgers. De wet verving de Wet persoonsregistratie.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming is de Europese wetgeving over gegevensbescherming die sinds 23 mei 2018 geldt in de gehele EU en dus ook in Nederland.





Wat zijn persoonsgegevens?

Persoonsgegevens zijn **alle informatie over een geïdentificeerd of identificeerbaar natuurlijk persoon** (artikel 4, lid 1 **AVG**). Denk hierbij niet alleen aan voor de hand liggende persoonsgegevens zoals naam, adres en geboortedatum, maar ook aan:

- E-mailadres
- Telefoonnummer
- Kenteken auto
- IP-adres
- Locatiegegevens
- Foto's en videobeelden
- Burgerservicenummer (BSN)
- Bankrekeningnummer

Ook minder directe gegevens kunnen persoonsgegevens zijn als ze in combinatie met andere gegevens naar een persoon te herleiden zijn.





doelbinding



Om te beoordelen of gegevens verder verwerkt mogen worden, is de doelbinding doorslaggevend. Doelbinding kent twee pijlers:

1. Persoonsgegevens moeten worden verzameld voor gespecificeerde, expliciete en legitieme doeleinden
2. Ze mogen alleen verder worden verwerkt op een wijze verenigbaar is met die doeleinden.

Verdere verwerking voor een ander doel betekent dus niet altijd dat die verwerking niet toegestaan is.



Rechtsgrond (wettelijke grondslagen)

- Uitvoering van een overeenkomst
- Wettelijke verplichting (belastingdienst, politie)
- Vitaal belang
- Publieke taak (CBS, Gemeente)
- Gerechtvaardigd belang
- Ondubbelzinnige toestemming





Rechten van betrokkenen

Degenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt (betrokkenen) hebben de volgende rechten:

- *het recht op informatie*
- *het recht op inzage*
- *het recht op rectificatie*
- *het recht op gegevenswissing (vergetelheid)*
- *het recht op beperking van de verwerking*
- *het recht op overdraagbaarheid (dataportabiliteit)*
- *het recht van bezwaar*
- *het recht niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming / profilering*



Dataminimalisatie

Dataminimalisatie is een essentieel principe van de AVG dat vereist dat organisaties niet meer persoonsgegevens verwerken dan noodzakelijk voor het doel van de verwerking.

Dataminimalisatie houdt in dat bij het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens alleen die gegevens mogen worden gebruikt die strikt noodzakelijk zijn om het beoogde doel te bereiken. Dit principe is vastgelegd in artikel 5, lid 1, onder c van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).



Transparantie

Volgens de AVG moeten verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan bepaalde beginselen. Het eerste beginsel is:

“Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is”.

Transparantie houdt in dat het voor de betrokkene duidelijk is dát zijn persoonsgegevens worden verzameld, gebruikt, geraadpleegd of op een andere manier verwerkt worden, waarom en door wie.



Gerechtvaardigd belang

Om de verwerking te mogen baseren op de grondslag '*noodzakelijk voor de behartiging van een gerechtvaardigd belang*', moet aan 3 voorwaarden worden voldaan. Hiermee wordt getoetst of het recht om persoonsgegevens te verwerken – omdat sprake is van een gerechtvaardigd belang om dit te doen – zwaarder weegt dan het recht van mensen op bescherming van hun persoonsgegevens.

De 3 voorwaarden zijn:

- Men heeft daadwerkelijk een gerechtvaardigd belang.
- De verwerking is noodzakelijk om dit belang te behartigen.
- Er is een afweging gemaakt tussen de belangen van de beoogde verwerker en die van de betrokkenen.



Gerechtvaardigd belang (vervolg)

Voorwaarde 1: gerechtvaardigd belang

Bepaal of uw belang daadwerkelijk een gerechtvaardigd belang is. Veelgenoemde gerechtvaardigde belangen zijn bijvoorbeeld:

- fraude, oplichting of ander onrechtmatig gedrag tegengaan;
- de privésfeer beschermen;
- zorgplichten nakomen voor werknemers en/of klanten.

Het belang moet hierbij wel:

- Actueel zijn.
- - Concreet zijn.
- - Rechtstreeks zijn.



Gerechtvaardigd belang (vervolg)

Voorwaarde 2: noodzakelijkheid

Is daadwerkelijk sprake van een gerechtvaardigd belang? Dan moet vervolgens worden gezien of de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk is om dit belang te behartigen. Daarvan moet worden nagegaan:

- Of het doel van de verwerking in verhouding staat tot de inbreuk op de privacy van de betrokkenen (proportionaliteit).
- Of het doel niet op een andere manier kan worden bereikt, die minder ingrijpend is voor de betrokkenen (subsidiariteit).

Voldoet men niet aan allebei deze eisen? Dan is de verwerking niet noodzakelijk. En kan de verwerking dus niet worden gebaseerd op de grondslag gerechtvaardigd belang.



Gerechtvaardigd belang (vervolg)

- ***Voorwaarde 3: afweging belangen***
- Is sprake van een gerechtvaardigd belang en is de gegevensverwerking noodzakelijk om dit belang te behartigen? Dan moet tot slot nog een afweging worden gemaakt tussen het belang van degene die de gegevens wil verwerken en de belangen van de betrokkenen.
- Bij deze afweging wordt gekeken naar:
 - De gevolgen voor de betrokkenen.
 - Hoe ernstig de inbreuk is op de privacy van de betrokkenen.
 - Welke (aanvullende) maatregelen genomen worden om ongewenste gevolgen voor de betrokkenen te voorkomen of beperken.
 - Of de betrokkenen de verwerking min of meer kunnen verwachten.



Gerechtvaardigd belang (vervolg)

De afweging kan tot 2 conclusies leiden:

- De belangen van de betrokkene blijken zwaarder te wegen. De verwerking mag hierdoor niet gebaseerd worden op de grondslag gerechtvaardigd belang. De gegevens mogen dus niet verwerkt worden.
- De belangen van degen die de gegevens wil verwerken wegen zwaarder. Men heeft hierdoor een grondslag om persoonsgegevens te verwerken. Men mag de gegevens dus wel verwerken.



Wat doet de Raad van Beheer?

Van oudsher stond er in het Kynologisch Reglement dat de rasvereniging een afschrift ontving van het bij de Raad door de fokker in te dienen formulier, waarmee wordt verzocht het nest in te schrijven in het NHSB.

Dat formulier bevatte de volgende gegevens:



Wat doet de Raad van Beheer?

- a. volledige naam en adres van de fokker;
- b. geboortedatum van de pups;
- c. ras en eventueel variëteit;
- d. aantal in het nest geboren reuen en teven;
- e. volledige naam en registratiekenmerk van de vader- en moederhond;
- f. identificatienummers van de pups;
- g. kleur van de pups;
- h. naam van de rasvereniging, waarvan de fokker lid is;
- i. eventueel de kennelnaam van de fokker;
- j. volledige namen en adressen van degenen die als eigenaar van de pups moet worden ingeschreven en de namen van eventuele mede-eigenaren van een of meer pups;
- k. namen van de pups;
en voorts, indien de bevruchting door dekking heeft plaats gevonden:
- m. datum van de dekking;
- n. volledige naam en adres van de eigenaar van de reu;
- o. de verklaring van de fokker, dat de teef slechts door een reu is gedekt.



Wat doet de Raad van Beheer?

Al deze gegevens werden gedeeld met de rasverenigingen, die deze gegevens nodig hebben voor controle op de naleving van het VFR. Op enig moment heeft de Raad gemeend te moeten stoppen met de gegevensverstrekking aan de verenigingen, met als drogreden: het mag niet van de AVG.

De boot wordt voortdurende afgehouden, feiten worden verdraaid en wij komen geen stap verder.

Een voorbeeld. N.a.v. een initiatiefvoorstel van de NLV om gegevens van de dekru met de rasverenigingen te delen:

November 2024 Preadvies bestuur van de Raad: “Aangezien het bestuur nog verschillende aspecten moet onderzoeken, brengt het bestuur nu geen preadvies uit.”

Juni 2025 de Raad: “Om die reden heeft het bestuur de AV geadviseerd om tegen het initiatiefvoorstel te stemmen.”



Praktijkvoorbeelden

Casus Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond

De zaak rondom de AVG-boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) voor de KNLTB is beëindigd met een boete die is verlaagd van €525.000 naar €250.000. De oorspronkelijke boete werd opgelegd omdat de KNLTB persoonsgegevens van leden met commerciële partners deelde zonder toestemming van de leden, wat de KNLTB probeerde te rechtvaardigen met een "**gerechtvaardigd belang**".



Praktijkvoorbeelden

Casus Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond

Het Europees Hof van Justitie oordeelde echter dat de AP het begrip "gerechtvaardigd belang" te streng had geïnterpreteerd, waardoor commerciële belangen alsnog een geldige grondslag voor gegevensverwerking konden zijn, mits er een zorgvuldige belangenafweging plaatsvindt. De KNLTB erkent nu dat het anders had moeten handelen en start een voorlichtingscampagne.



Praktijkvoorbeelden

Casus Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond

Achtergrond van de zaak

Oorspronkelijke boete: De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legde in 2019 een boete van €525.000 op aan de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB).

Reden: De bond deelde persoonsgegevens van leden met commerciële partners voor marketingdoeleinden, zonder dat de leden hiervoor toestemming hadden gegeven.

Verweer KNLTB: De KNLTB beriep zich op een "gerechtvaardigd belang", namelijk het creëren van een sterke band met de leden door middel van aanbiedingen van partners.

Kern van het geschil bij het Europees Hof: De discussie draaide om de vraag of een puur commercieel belang als een gerechtvaardigd belang in de zin van de AVG kan worden beschouwd



Praktijkvoorbeelden

Casus Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond

Hof van Justitie: De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) had bepaald dat dit niet kon, maar het Europees Hof van Justitie bepaalde dat een commercieel belang wel degelijk een geldige reden kan zijn, mits aan alle voorwaarden wordt voldaan:

Toetsing: Een gerechtvaardigd belang moet altijd afgewogen worden tegen de privacy van het individu. De verwerking moet noodzakelijk zijn en mag niet onnodig inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer.

Bron: Arrest van het EU-Hof van 4 oktober 2024 in de zaak C-621/22, Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond.



Conclusie

Wanneer wij dit vertalen naar de relatie Raad van Beheer, rasverenigingen en fokkers is het duidelijk dat het arrest van EU hof ruimte biedt om de gegevensverstrekking aan rasverenigingen integraal en uitbundig te hervatten. Immers:

- Rasverenigingen hebben geen commercieel belang, maar dienen een kynologisch (algemeen) belang gelijk aan dat van de Raad;
- De fokker als aanvrager van stambomen en inschrijving in het NHSB kan in de algemene vooraarden van de Raad erop gewezen worden dat deze gegevens gedeeld worden met rasverenigingen, die lid zijn en als zodanig onderdeel van de vereniging Raad van Beheer;
- De doeleinden waarvoor deze gegevens worden gedeeld kunnen omschreven worden in de privacy statement van de Raad;
- Rasverenigingen moeten de nieuwe eigenaren kunnen benaderen voor gezondheidsonderzoek en uit kunnen nodigen om een nestkeuringsdag of clubmatch bij te wonen en eenmalig gevraagd worden om lid te worden van de rasvereniging.



Praktijkvoorbeelden

Casus Bewonersraad Friesland

De Bewonersraad liet bij een groot aantal huurders een pamflet in de bus gooien waar o.a. in stond dat deze huurders één jaar gratis lid zouden zijn geworden van de Huurdersvereniging De Bewonersraad, een koepelorganisatie van en voor huurders in Friesland en die de belangen van bijna 10.000 leden/huurders behartigt en een erkend gesprekspartner is van de grootste woningcorporaties in Friesland. Het pamflet vervolgt met o.a.:
"Natuurlijk wil ik lid blijven! Dan hoeft u niet te reageren. U geeft toestemming om vanaf volgend jaar maandelijks de ledenbijdrage van € 1,25 te innen, gelijk met de huur. De verhuurder geeft mijn naam en adres door aan de Huurdersvereniging De Bewonersraad."



Praktijkvoorbeelden

Casus Bewonersraad Friesland

Wij spreken over de situatie in het jaar 2000 en het blijkt dat deze Huurdersorganisatie (nu echter slechts voor 6 maanden) de nieuwe huurders van de aangesloten corporaties nog altijd ongevraagd lid maakt:

“Het lidmaatschap bedraagt per huishouden slechts € 2,00 per maand. Ik bied u graag een halfjaar gratis lidmaatschap aan. Zo kunt u op overzichtelijke wijze met huurdersvereniging De Bewonersraad kennismaken, én zo nodig direct gebruik maken van al onze diensten. Waaronder het ledenvoordeelprogramma met leuke extra's. Op bijgevoegde flyer heb ik de lidmaatschapsrechten voor uw gemak handig op een rijtje gezet.”

Zou de Raad niet moeten onderzoeken of een dergelijke constructie ingevoerd zou kunnen worden opdat het ledental van de rasverenigingen (en daarmee indirect ook de contributie van de Raad) in opwaartse richting zou kunnen worden gestuwd?



Vragen

27